

Pavel Kyrmezer
ev. kňaz, cirkevný dejateľ, dramatik
(prvá pol. 16. stor. – 1589)
pôsobiaci v Nemšovej

Narodil sa v Banskej Štiavnici v prvej polovici 16. stor. Jeho otec pochádzal zo Sedmohradska, bol začas zamestnaný pri kráľovskej komore v Banskej Štiavnici, kde zastával funkciu mestského kuriéra.

Kyrmezer skončil teológiu v Krakove. Päť rokov pôsobil v Soblahove, ako notár a učiteľ. Okolo r. 1580, podľa Kalinkovho vizitačného protokolu (Joachim Kalinka bol superintendantom ev. cirkvi, zaoberajúci sa o. i. aj pôsobením ev. farárov na Slovensku), pôsobil v Nemšovej. Potom (okolo r. 1560) bol na Morave, kde pracoval ako rektor, pre r. 1566 v Strážnici ako mestský pisár, neskôr ako evanjelický farár v Těšíne v službách Alberta z Boskovic a na Černej hore. R. 1571 bol farárom v Bořitove na černohorskom panstve, asi v r. 1572 – 1575 na ostrožskej fare. Od r. 1576 pôsobil ako farár a neskôr ako dekan v Uherskom Brode. Usiloval sa o jednotnú organizáciu duchovenstva, napísal jednotný cirkevný poriadok *Leges ecclesiasticae* (1576) a katechizmus *Malá Biblií* (1579). Proti jeho zjednocovacím snahám sa postavila Jednota bratská, ktorá ho obvinila z hlásania kalvinizmu, preto odišiel najskôr do Nemšovej, potom do Holíča, až sa v r. 1585 opäť vrátil do Uherského Brodu, kde ešte toho roku založil súkromnú školu pre dievčatá. Podľa Komenského bol učeným, ale nespokojným človekom.

V dramatickej tvorbe reagoval na sociálne a mravné problémy doby. Z biblie čerpal námety pre hry „Komédia česká o bohatci a Lazarovi“ (1566) a „Komédia nová o vdově“ (1573). Napísal ešte nábožensko – didaktickú hru „Tobiáš“ (1581). Jeho hry boli významnými dielami obdobia reformačného humanizmu.

Vzhľadom na už spomínaný čas pôsobenia v Nemšovej (tento čas potvrdzuje i vizitačný protokol supeintendanta ev. cirkvi Joachima Kalinku, ktorý sa zaoberal pôsobením ev. farárov na Slovensku), je predpoklad, že práve v Nemšovej bol filozoficky najzrelším a literárne najčinnejším (tu zrejme napísal i spomínanú hru „Tobiáš“).

Zomrel 19. marca 1589 v Uherskom Brode.